

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 571/2012-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, K., zastúpenej advokátom JUDr. T. P., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžf 20/2012 z 30. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. novembra 2012 doručená sťažnosť spoločnosti I., a. s. v likvidácii, K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. sp. zn. 4 Sžf 20/2012 z 30. júla 2012.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že Daňový úrad K. (ďalej len „daňový úrad“) rozhodnutím č. 698/230/28867/10/Mikl zo 14. apríla 2010 vydal dodatočný platobný výmer, ktorým vyrubil sťažovateľke ako platiteľke dane z pridanej hodnoty rozdiel z dane pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie IV. štvrťrok 2008 v sume 2 763,12 €. Proti rozhodnutiu daňového úradu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodovalo Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“), ktoré dodatočný platobný výmer daňového úradu rozhodnutím č. I/223/12159-77791/2010/992517-r zo 14. júla 2010 potvrdilo. Sťažovateľka podala na Krajskom súde v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) žalobu o preskúmanie rozhodnutia finančného riaditeľstva zo 14. júla 2010, ktorý rozsudkom č. k. 6 S 19748/2010-91 zo 16. februára 2012 žalobu sťažovateľky zamietol a nepriznal jej právo na náhradu trov konania.

Na základe odvolania sa sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Sžf 20/2012 z 30. júla 2012 potvrdil rozsudok krajského súdu č. k. 6 S 19748/2010-91 zo 16. februára 2012 a sťažovateľke nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Sťažovateľka namieta, že krajský súd (prvostupňový súd) ani najvyšší súd (odvolací súd) neodôvodnili a neuznali „Zmluvu o postúpení pohľadávky zo dňa 22. 12. 2008... na základe ktorej sme sa stali vlastníkom pohľadávky vo výške 6.845.905,- Sk voči spoločnosti S. s.r.o. Rozhodnutím súdov naša spoločnosť iba na základe svojvôle bez právneho titulu a jeho odôvodnenia prišla o sumu 1. 087. 907,80 Sk (33.111,92 €).“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľka poukazuje na údajné chyby v rozhodnutí krajského súdu, ako aj v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu, čím malo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje ústavnému súdu, aby vydal tento nález:

„1. Základné právo I. a. s. v likvidácii na súdnu ochranu podľa čl. 46, ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6, ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu SR č. k. 4 Sžf/20/2012 zo dňa 30. 07. 2012 porušené bolo.

2. Ústavný súd SR zrušuje rozsudok Najvyššieho súdu SR č. k. 4 Sžf/20/2012 zo dňa 30. 07. 2012 a vec vracia Najvyššiemu súdu SR na ďalšie konanie.

3. I. a. s. v likvidácii priznáva trovy konania, ktoré Najvyšší súd SR je povinný vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. T. P. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžf 20/2012 z 30. júla 2012, ktorým zamietol odvolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 6 S 19748/2010-91 zo 16. februára 2012, ktorým tento potvrdil rozhodnutie finančného riaditeľstva č. I/223/12159-77791/2010/992517-r zo 14. júla 2010.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno o zjavnej neopodstatnenosti hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo rozhodnutím štátneho orgánu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený tak možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorého by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 27/04, I. ÚS 158/05, IV. ÚS 300/08, IV. ÚS 158/09).

Ústavný súd vo svojej judikatúre tiež pravidelne zdôrazňuje, že nie je alternatívnou a ani ďalšou opravnou inštitúciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). V dôsledku toho v konaní o ústavných sťažnostiach nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu vrátane posúdenia skutkových otázok, pretože jeho úlohou nie je zastupovanie, resp.

nahrádzovanie všeobecných súdov ako ich ďalšia opravná inštancia. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov všeobecnými súdmi s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 225/03, IV. ÚS 158/09). Akékoľvek skutkové alebo právne závery všeobecného súdu môžu byť preto predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a teda z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 262/04). Ústavný súd takisto pripomína, že jeho prvoradou úlohou je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je aj prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

Z odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 4 Sžf 20/2012 z 30. júla 2012 vyplýva:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP, pričom verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámil v súlade s § 356 ods. 3 OSP ako aj na webovej adrese www.nsud.sk. Odvolací súd v predmetnej veci predovšetkým posúdil dôvodnosť vznesenej námietky zaujatosti voči predsedovi senátu krajského súdu, pričom dospel k záveru, že dôvody námietky zaujatosti neboli konkretizované v súlade s § 14 ods. 1 OSP a § 15a ods. 3 OSP v priebehu rozhodovania prvostupňového súdu a to v lehote podľa § 15a ods. 1 OSP. Len zo skutočnosti, že dĺžka konania pred prvostupňovým súdom bola dlhšia a žalobca nebol v konaní úspešný, sama osebe nie je dôvodom pre uznanie vznesenej námietky zaujatosti.

Pokiaľ žalobca vytýka prvostupňovému súdu, že opisuje skutočnosti, ktoré nemajú podstatný význam pre predmet sporu, pretože sa týkajú konania osôb a subjektov, ktoré nie sú účastníkmi súdneho konania, odvolací súd len pripomína, že v správnom súdnictve súd

preskúmava zákonnosť rozhodnutia daňových orgánov, ktorým predložil svoje tvrdenia a dôkazy týkajúce sa veci práve žalobca a súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia vychádzal len zo skutkových zistení, ktoré z obsahu daňového konania a spisu daňových orgánov vyplývajú a ktoré sú nesporné. Skutočnosť, že žalobca nepreukázal splnenie zákonných podmienok pre odpočet DPH bola krajským súdom skutkovo a aj právne v dôvodoch jeho rozsudku dostatočne a jednoznačne zdôvodnená. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozsudku krajského súdu, ktorý na základe žalobcom uvedených žalobných dôvodov nedospel k záveru o nezákonnosti rozhodnutia žalovaného zo 14. 7. 2010 v spojitosti s rozhodnutím správcu dane a preto žalobu podľa § 250j ods. 1 OSP dôvodne zamietol. Krajský súd sa podrobne vysporiadal s dôvodmi žaloby, na ktoré odvolací súd odkazuje s tým, že na zhrnutie týchto dôvodov, so zreteľom aj na dôvody odvolania, ktoré sú v zásade zhodné s dôvodmi žaloby, uvádza nasledovné:

V konaní bolo nesporne zistené, že žalobca na základe kúpnej zmluvy z 22. 12. 2008 (vklad do katastra nehnuteľností povolený 29. 12. 2008) nadobudol vlastníctvo bytu od spoločnosti S. s. r. o. Podľa znenia čl. VIII bod 2 zmluvy „Kúpna cena bola uhradená z prostriedkov, ktoré na základe zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy uhradil predávajúcemu R. M... Tento ako budúci kupujúci uzatvoril so spoločnosťou I. a. s. (žalobca) dňa 22. 12. 2008 zmluvu o postúpení práv a prevzatí záväzkov zo zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy“. Žalobca v uvedenom znení zmluvu podpísal. Z faktúry predávajúceho nepochybne tiež vyplýva, že preddavky na kúpnu cenu boli vyššie ako konečná faktúra, pričom preddavky boli uhradené 5. 5. 2008, 9. 6. 2008 a 5. 8. 2008. Podľa vyjadrenia žalovaného DPH z uvedených platieb bola odvedená do štátneho rozpočtu v zdaňovacích obdobiach máj, jún a august 2008 a odvolací súd nemá dôvod o uvedenej skutočnosti pochybovať, keďže uvedená skutočnosť vyplýva aj zo samotného rozhodnutia správcu dane. Podľa § 19 ods. 4 zák. č. 222/2004 Z. z. o DPH, ak je platba prijatá pred dodaním tovaru alebo služby, vzniká daňová povinnosť z prijatej platby dňom prijatia platby. Skutočnosť, že v uvedených obdobiach mohol predávajúci prijať preddavky na kúpnu cenu len od R. M., je rovnako nesporná. Dňom dodania tovaru (predaja bytu) žalobcovi už daňová povinnosť na DPH nevznikla, keďže odplata poskytnutá preddavkovo bola vyššia ako plná výška ceny bytu, Žalobca žiadnu kúpnu cenu za byt bezprostredne predávajúcemu v decembri 2008 nevyplatil a teda nemohlo vzniknúť ani právo na

odpočítanie dane u žalobcu. Žalobca vstúpil do práv a záväzkov R. M., fyzickej osoby, ktorá daň už pred postúpením práv a záväzkov zaplatila predávajúcemu cenu bytu vrátane DPH. Bolo len na žalobcovi, ako uvedenú skutočnosť zaplata DPH zväži pri uzatváraní dohody s R. M. o prevode práv a záväzkov, pokiaľ nehnuteľnosť kupoval na podnikateľské účely. Vzájomné usporiadanie vzťahov žalobcu a R. M. však presahuje obsah daňových vzťahov žalobcu a žalovaného pri posudzovaní práva na odpočet DPH podľa § 49 zák. č. 222/2004 Z. z. Rovnako presahuje obsah daňových vzťahov medzi žalobcom a žalovaným aj okolnosť, prečo predávajúci nevystavil pre R. M. dobropis. Pokiaľ žalobca tvrdí, že štát získal neoprávnený majetkový prospech tým, že žalobcovi nevrátil požadovanú DPH, odvolací súd zdôrazňuje, že DPH nebola predávajúcemu zaplatená žalobcom a nebola zaplatená ani v IV. štvrťroku 2008, ale iným subjektom a v iných zdaňovacích obdobiach, na základe legitímnych faktúr.

Z týchto dôvodov podľa § 219 ods. 1, 2 OSP odvolací súd prvostupňový rozsudok ako vecne správny s poukazom na dôvody rozsudku krajského súdu a tam uvedené skutkové a právne závery, potvrdil.»

Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, avšak nezistil, že by účinky výkonu jeho odvolacej právomoci boli nezlučiteľné so zásadou spravodlivého procesu a základným právom účastníka konania na súdnu ochranu. Napadnuté uznesenie obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov, pričom jeho výklad právnych predpisov a závery z nich odvodené nie sú svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Na posúdenie ústavnosti vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu považoval ústavný súd za kľúčové zistenie, či spôsob, ktorým najvyšší súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, je ústavne konformný. Inými slovami, ústavný súd zisťoval, či spôsob výkladu príslušných zákonných ustanovení, ktorým najvyšší súd zdôvodnil svoje rozhodnutie, vzhľadom na zistený skutkový stav nie je svojvoľný (arbitráry) alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu aplikovanej právnej úpravy. Ústavný súd sa síce stotožnil s právnym názorom sťažovateľa, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, avšak toto právo neznamená, že na každý argument

sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. IV. ÚS 115/03, II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie treba podľa názoru ústavného súdu posudzovať vždy so zreteľom na konkrétny prípad.

Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu na výklad príslušných zákonných ustanovení nestotožnila (a v dôsledku toho ani s jeho rozhodnutím vo veci samej), nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2012